

གནད་ཐོག་འཁེལ་བའི་དོ་སློང་དང་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་མཚོན་པ།

ཚང་མ་བདེ་མོ། ངའི་མིང་ལ་Marjorie Huntཟེར། ང་ནི་ཉི་མེ་སིན་ཉི་དམངས་སློལ་དང་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དམངས་སློལ་རིག་པ་བ་
དང་། འགྲེམས་སྟོན་ལྷན་འདོན་པ། སློབ་གསོའི་ཚད་མཁས་པ་བཅས་ཡིན། དམངས་སློལ་དང་ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ལྷན་འདོན་པ་དག་
ནས་གཉེས་བས་ལྡེ་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་འགྲེམས་སྟོན་བྱེད་པ་ལ་དབྱུང་པའི་ཨང་ཀའི་འཚད་ཁྲིད་བརྒྱུད་འབྲེལ་འདི་ལ་ལྷགས་པའི་གོ་སྐབས་
བྱུང་པ་ནི་ང་ཉི་མེ་སིན་ཉི་དམངས་སློལ་དང་ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ལྷན་འདོན་པའི་འགན་ཁུར་
གནས་ཤུལ་བཞག་མཚོན་པ་དེ་ཡིན། ངའི་བཞུགས་གཞོན་པོ་འདི་དག་ནི་ང་ཉི་མེ་སིན་ཉི་དམངས་སློལ་དུས་ཚེན་སྤོང་འགྲེམས་སྟོན་ལྷན་འདོན་པའི་འགན་ཁུར་
སྤོང་བའི་ཉམས་སྤོང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། རྟོག་དབྱིབས་ནད་རྟིག་བྱུང་པའི་འདས་བའི་ལོ་གཉིས་ནད་མ་གཏོགས། ཉི་མེ་སིན་ཉི་དམངས་སློལ་དུས་ཚེན་
འདི་ནི་1967ལོ་ནས་བཟུང་། ལོ་རེ་རེའི་དབྱར་ཁར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་སྤུ་ལོ་ཐོན་དམིགས་བསལ་ས་ལྷུལ་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐང་ཚེན་དུ་ཚོགས་འདུན་ཀྱང་
འདི་ནན་བཤད་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་ནི་དེ་རིང་ངས་ཀྱི་ཚོ་བཤད་པའི་ནང་དོན་མང་ཆེ་བ་ཚང་མ། ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་ཀྱི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་དང་། འགོ་
ལྷགས་ནམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་དང་རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མར་སློ་སྦྲུང་བྱ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དོན་མང་བཤམས་སྟོན་ཁང་དང་། རིག་གནས་ལྟེ་གནས་ལྷན་
ན་ལྡེ་ལུས་ཚོགས་ཁང་ནང་། སྤེ་བའི་སྤང་ལམ་ཐོག་ལྷན་ན་མཁར་གོང་གི་ཐང་ཚེན་སོགས་གང་ཡིན་ཅུང་། དེ་དག་ལ་སློ་སྦྲུང་བྱ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མི་སིན་ཉི་
དམངས་སློལ་དུས་ཚེན་གྱི་ལས་རིམ་ཚང་མ་རང་རང་གི་ཀྱང་ཚོས་ཡོད་དེ། ཚང་མ་རང་རང་གི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྤྱི་དང་། འགོ་བོ་ལྟེ་གནས་ལྷན་
མཁར་དང་དམིགས་ཚད་ཡོད། རེ་རེ་ཚང་མར་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་འགྲན་སློང་དང་ཚོད་འཛིན་ཡང་ཡོད། འདོན་ཀྱང་ལས་རིམ་ཚང་མའི་སྤུན་མོང་གི་སྤྱིའི་
དམིགས་ལུས་ཞིག་ལ་སྟེགས་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་སྤེ་བའི་ལས་རིམ་གྱི་སྤུན་སྦྲུང་འཛིན་མཁར་དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་སྐྱོད་ཆ་བཤད་པའི་སྟེགས་བཞི་ཞིག་
འདོན་སློང་བྱེད་རྒྱ་སྟེང་རང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོ་སློང་བྱེད་པ་དང་། རང་རང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། སྤེ་བའི་རྒྱུན་རིག་གནས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
རང་ཉིད་ནས་སྤུང་མོ་བ་རྣམས་ལ་དོ་སློང་བྱེད་པ་དེ་རིང་དམངས་སློལ་དུས་ཚེན་གྱི་ལུས་ཤུགས་གཞོན་པོ་སྤྱི་འབྲེལ་ལམ་བར་བ་གཞན་པ་དེ་དཔེར་ན་འགྲེམས་སྟོན་
དང་། སྤེ་བའི་སྤུང་ལྷན་འདོན་དང་། སྤེ་བའི་སྤུང་ལྷན་འདོན་དང་། སྤེ་བའི་སྤུང་ལྷན་འདོན་དང་། སྤེ་བའི་སྤུང་ལྷན་འདོན་དང་། སྤེ་བའི་སྤུང་ལྷན་འདོན་
འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་སྤུང་ཡོད། དེ་ནི་སྤེ་བའི་རྒྱུན་ལག་ལེན་བྱེད་མཁར་དང་སྤྱི་དམངས་དབར་རིག་གནས་ལ་བཅད་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་། སྤེ་བའི་སྤུང་ལྷན་
འདི་དག་གིས་མི་འདྲ་ས་འབྲེལ་མཐུན་དང་། གཅིག་གཅིག་ལ་བསམ་ཤེས་ཡི་རིང་། བརྟེན་མཐོང་བཅས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྤུང་ལྷན་འདོན་པའི་འགན་ཁུར་བའི་ལས་རིམ་
དང་། འགྲེལ་གང་ཅུང་ཞིག་གིས་རིག་གནས་ལག་ལེན་མཁར་དག་གིས་སྤུང་མེད་པར་ཁོང་ཚོའི་ཤེས་བྱ་དང་རིན་ཐང་སོགས་མི་དམངས་ལ་མཉམ་
སྦྱོང་བྱེད་པའི་ལས་རིམ་ཚང་མ་ལ་དེ་འདྲ་རིང་དམངས་སློལ་35ལོ་དམངས་སློལ་དུས་ཚེན་དང་། སྤུང་གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་པའི་ལོ་ཚན་གཞན་དག་ལ་ལས་ཀ་
བྱས་པའི་དུས་ལུན་རིང་། ངས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཕར་སྟོན་དང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགྲུང་སྟོན་འགོ་བཞིན་པའི་ལག་ཆའི་སྤུང་ཞིག་སྤྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཐབས་
ལྷན་གྱི་ལག་ལེན་སྤོང་སྟེགས་སྤྱི་འགྲེལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ལ་ཆེས་གལ་ཆེན་གྱི་ཤུགས་སྤོང་ཐབས་པའི་རྩ་དོན་གཅིག་ནི། སྤུང་ཚེན་ཉིད་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་དང་། འགྲེལ་
བཤད་མ་དཔེ་དང་། ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་མཚོན་དོན་གྱི་ཤུགས་སྤོང་བར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད། རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁར་རྣམས་ལོ་ཚན་ཁོད་དུ་
ཇི་ལྟར་མི་རྣམས་ལ་མཚོན་སྤོང་འགྲེམས་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཁོ་ཚོ་དང་མང་ཚོགས་བར་དེ་བཞིན་པར་རྒྱུན་འཛིན་སྤོང་ཡོད་པའི་པར་རྒྱུན་འབྲེལ་
འདྲིས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ལུས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤོང་བྱ་གཞོན་པོ་དང་། མ་འཕྲིན་ནི་ཅི་འདྲའི་སྤུང་དབང་འཕྲོག་པའམ། རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁར་དེ་
ཅི་འདྲ་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་། སྤུང་ཚོན་ཅན་ཡིན་ཅུང་གལ་ཏེ། འགྲེམས་སྟོན་དང་། འགྲེལ་བཤད་མ་དཔེ་འམ་བྱེད་ཐབས་འོས་འཚམ་མེན་པ་དང་། ཡང་ན་ལུས་སྤུང་མེན་

རབས་གསུམ་པའི་དོ་བཞོན་དགོ་ཆུན་དང་ཡིག་གོ་བཞོན་མཁན་རེད། ཚོང་ཁང་འདི་ནི་ལོ་300འདྲི་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་མཐུན་དང་གཉེན་སྲིད་བྱས་པའི་དོ་བཞོན་
ཚོང་ཁང་ཞིག་རེད།དེ་ནི་ **Newport, Rhode Island**ནི་ཡོད།དང་ཚོང་ཁང་**Rhode Island**ནི་ཡོད།པའི་ལས་འགྲུལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ད་
ལ་ **Nick Benson**ཀྱི་སྐོར་བཤད་སྲིད་ཁོང་ནི་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་ལག་ཤེས་བཟོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་དེ་ལ་བཤད་སོང་།ཁོང་ཚོའི་བཤད་ན་ཁོ་ནི་
ཨར་ལས་རྒྱ་རྒྱ་སྐོར་དཔོན་ཀྱི་ལོ་ཚན་ཀྱི་མཉམ་ཞུགས་པ་ཆགས་སྲིད་པ་སོགས་བཤད་སོང་།དེ་བས་དཔལ་ལོ་ལ་ཁ་ཤས་ཅིག་བཏང་ནས་ཁོ་ལ་དོ་སྲུག་ནས་ཁོང་གི་
ཚོང་ཁང་ལ་ལྟ་སྐོར་བྱེད་རྒྱུའི་བཞུགས་ཀྱི་ཉེ་རང་**Newport**ལ་སོང་བ་ཡིན། འགྲོ་སྐོར་བས་དཔལ་ལོ་ལ་འཕྲུལ་འཁོར་དང་པར་ཆས་དྲན་ཐོ་འགོད་
དེ་བ་སོགས་ཡང་ཁྱེད་སོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་**Nick**ལ་ཁོང་གིས་ལག་རྩལ་དེ་སློབ་སྦྱོང་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལ།ཁོང་གིས་བཟོ་སྐྱུར་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ད་
ལ་བསྟན་ཞོར་དྲུང་ལ་ཁོང་གི་ལག་ཆ་དང་བྱ་ཐབས་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཀྱང་གསལ་བཤད་བྱས།ཁོང་གིས་ལས་ཀ་ལས་བཞེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་
འདྲ་པར་ཁ་ཤས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ།ཁོང་གི་བཟོ་ཐབས་སོགས་ལ་ཡང་བཟུ་ཐབས་སོང་། ཁོང་གི་བཟོ་བྱ་དེ་ཡང་པར་སྒྲུབ་ཐབས་སོང་།དེ་ནི་དོ་མ་ཡག་གི་ནང་དོན་
ཡང་མང་པོ་ཟུན་པའི་བཤད་པ་ལྟར་ཚོང་ཁང་འདི་ནི་ཁོང་གི་བྱིམ་ནས་མི་རབས་ནས་ མི་རབས་ལ་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།ལོ་300ལྷན་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུངས་
གཏུགས་ཚོགས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི།དང་**Nick**དང་དོ་འཕྲད་དེ་ཁ་བརྒྱབ་བྱས་པ་བརྒྱུད།དང་**Nick**ནི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་ཀྱི་མཉམ་ཞུགས་མཁན་ཀྱི་
འདེམ་མི་ཆེས་ཡག་ཤོས་འགྲུར་སྲིད་པ་ཤེས་ཐུབ་སོང་།ཁོང་ནི་ལག་རྩལ་ལོ་དེ་ལྷན་རྒྱ་མེད་པའི་ལག་ཤེས་བཟོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་ནི་ཁོང་གི་ལས་ཀ་
དེ་མི་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱ་དགའ་ལ།ཁོང་གི་ཤེས་བྱ་དང་ལག་རྩལ་ཚང་མ་མི་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱ་ཡང་དགའ་པས་རེད།དང་ཚོང་དཔག་བྱས་ན་དོན་དག་འདི་འདྲ་
ནི་ཁོང་གི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་སྲིད་དུ་ཡང་ལྟར་མོ་བ་སྦྱོང་ཞུགས་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཉེན་བཅུ་རིང་ལ་མཉམ་སྦྱོང་བྱེད་སྲིད་པ་ལག་ཐག་བྱེད་ཐུབ་དམངས་
སྲོལ་དུས་ཚེན་དང་སྦྱི་བའི་ལས་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་ཞིབ་འཇུག་ནི་རིག་གཞུང་དཔེ་སྐྱུར་ནས་ཡང་ན་རིག་གཞུང་སྟན་ལྷུ་ལི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དངོས་
ཞིབ་འཇུག་དང་མི་འདྲ་རྒྱ་མཚན་ནི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་ཞིབ་འཇུག་ནི་གཙོ་བོ་ཐད་ཀར་དུ་མི་སྐྱེར་ག་གོ་མོ་ཞིག་སྟེ། དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་
དང་མི་དམངས་ལ་འབྲུབ་སྟོན་བྱེད་ཤེས་མཁན། མིག་སྟོན་གསལ་བཤད་བྱེད་ཤེས་མཁན་མི་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཤེས་མཁན་ཀྱི་མི་སྐྱེར་དག་གཤམ་ཀ་ལྟ་རྒྱུ་དེ་
རེད།ལག་ལེན་པ་མི་སྐྱེར་དང་།སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤེལ་ཞིག་ལ་མཚོན་པའི་གསལ་བཤད་ཚེན་བོ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་གོ་རྟོགས་འདི་དག་ཚང་མ་ནི། ཡུལ་
དངོས་རྟོག་དཔྱད་ནས་དག་ཞིག་བྱས་པ་བརྒྱུད་མཁོ་འདོན་བྱེད་ཐུབ་ལ། ཤེས་བྱ་དང་གོ་རྟོགས་འདི་དག་ནི་འགྲེམས་སྟོན་རྒྱུ་འདོན་པའི་ལས་རིམ་ག་གོ་མོ་ཞིག་
གི་མིག་སྦྱོང་དང་དམིགས་ཡུལ་སོགས་འབྲུབ་པར་རོགས་རམ་བྱེད་དེ། འདིས་འགྲེམས་སྟོན་རྒྱུ་འདོན་སྤེལ་ལ་ལས་ཚན་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་དང་སྦྱོར་གཞི་
སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དག་བཅོས་དང་།དེ་མ་ཟད།འགྲེམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྐོར་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ཡང་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ་དཔེར་
ན།**2013**ལོའི་ཉེན་ཁར་བཅར་བའི་སྐད་དང་ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་ཀྱི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་ཀྱི་ལས་རིམ་སྤེལ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་རྒྱུ་
འགོད་པ་གཅིག་ཡིན།དང་ཚོང་ཁང་འདི་ལྷོ་ཡུལ་དངོས་ཞིབ་འཇུག་སྐོར་འདི་བ་**Aaron Salā**ཡིས་དང་ཚོ་ལ་སློབ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་
ནི།གཙོ་བོ་ཁོས་ཉོ་བ་ཡིའུ་སྤེལ་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱེས་སྤོང་མི་ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་པ་བརྒྱུད།ཁོས་དང་ཚོར་བཤད་རྒྱུར་དང་ཚོང་ཁང་འདི་ལྷོ་ཡུལ་ལེ་ཚན་དག་ཀྱིས་སྤེལ་ག་
བྱས་ཉེ་བྱིས་པ་ཚོ་ཡང་གཞུང་སྲིད་ཀྱི་མཉམ་ཞུགས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་རེ་བ་བཏོན་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དང་ཚོང་ཁང་འདི་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་སྤེལ་བྱེད་པའི་
ལས་ཀའི་བྱེད་ཐབས་གསལ་ཆེན་དེ་ནས་བཤད་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་།དེ་ནི་བྱིམ་ཚང་དང་སྤེལ་ཀྱི་ཁོད་དེ་བཞིན་སྐད་ཡིག་སློབ་ཚན་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་དག་དུ་མི་
རབས་མང་པོའི་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པས་རེད།ཁོང་གི་བསམ་ཚུལ་དེས་དང་ཚོའི་བཟོ་སྐྱུར་དཔེ་སྟོན་ས་ལུལ། སྤང་མོལ་གར་སྟེགས་བྱིམ་ཚང་བྱེད་སྐོར་ས་ལུལ་རོལ་
དབྱུང་འབྲུབ་སྟོན་བྱེད་པའི་གར་སྟེགས་ སོགས་ཀྱི་ལོ་ཚན་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས།འདི་ནི་གཙོ་བོ་ནི་འགྲོ་གོན་སྟོན་རྩིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། བྱིས་
པ་ཚོ་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་ནི་གཙོ་བོ་གཞུང་འབྲེལ་མཉམ་ཞུགས་པ་སྟེ་པ་མ་དག་གི་སྐྱེ་འགྲོན་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ནས་ཁོད་ཡོང་བ་
ཡིན་པས།གཞུང་འབྲེལ་མཉམ་ཞུགས་པ་འདི་དག་ལ་མཚོན་ན།ཁོ་ཚོའི་འབྲུལ་བཞུད་དང་།མགོན་ཁང་།ཟེ་མ་ཚང་མ་ལ་དང་ཚོས་སྐྱ་ཆ་སྤྱད་ཀྱིན་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་

Wabanaki 2006 Maliseet Micmac Passamaquoddy Penobscot Wabanaki Kurt Dewhurst Marcia McDowell Theresa Secord Maine Theresa

Wabanaki 2006 Maliseet Micmac Passamaquoddy Penobscot Wabanaki Kurt Dewhurst Marcia McDowell Theresa Secord Maine Theresa

བྱས་ན་གྲང་དེ་ཉིན་རྗེས་མར་བཤེག་སྤོ་བས་ཡང་བསྐྱར་གྲང་ཚེག་ཐུབ་པ་རེད།མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཡུལ་དངོས་ལྟ་བུ་མཉམ་ཞུགས་དང་མཉམ་དུ་
དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱི་རང་བཞིན་དང་འགྲེམས་སྟོན་ཐབས་ཤེས་སོགས་ལ་གྲོས་མོལ་བྱེད་པ་མ་ཟད། འགྲེམས་སྟོན་རྒྱས་འདོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ནས་
དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱི་དུས་ཚེན་རྒྱས་འདོན་པ་དང་ལག་རྩལ་མི་སྣ་དག་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་རྒྱ་ལྷོ་ཅང་གལ་ཆེན་རེད།ཆེས་ལེགས་ཤོས་ནི་དུས་ཚེན་ལ་ལྷ་
རྒྱལ་ཚམ་ཡོད་པའི་དུས་རིམ་ནས་འགོ་བཙུགས་ན་བཟང་།དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་ནི་འཚོ་བའི་འགྲེམས་སྟོན་ཞིག་སྟེ་འགྲེམས་སྟོན་རྒྱས་འདོན་པ་དང་སྤྱི་གཞི་
བཟོ་མཁན་ཚང་མ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱས་འདོན་དང་གྲུལ་རྒྱལ་གཞི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ལ་མཉམ་གཅིག་ཏུ་གྲོས་མོལ་བྱས་ན།དེ་དག་གིས་དམངས་སྲོལ་དུས་
ཚེན་གྱི་ཆ་འཕྲིན་གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་མོ་བ་མི་ཚོགས་ལ་སྟོན་རྒྱུ་དེ་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད།མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་སྟོན་གསལ་བཤད་དང་།འཕྲེལ་སྟོན།
འབྲེལ་འདྲིས་སོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་ཡང་རོགས་རམ་བྱེད།ཨར་ལས་སྐྱུ་རྩལ་སྟོན་དཔོན་ཞེས་པའི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱི་ལེ་ཚན་དང་།ཡང་ན་དངས་ལས་སྐྱོང་
བའི་ལག་བཟོ་བ་རྒྱུ་གཞི་བྱས་པའི་ལས་རིམ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་རྒྱས་འདོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་དུ་སྤོང་སྟེགས་ཞིག་བསྐྱར་
ཏེ་ལྟར་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་ཞུགས་པ་དག་དང་དོ་སྤྲོད་པའི་གོ་སྐབས་བཟོས་ཏེ། དེ་ཚོའི་རྩལ་ལུས་ལ་མཚན་དེ་དག་ལ་གོ་བ་ལོན་ཐུབ་པ་མ་ཟད།ཉམས་
ཞུགས་པ་དེ་དག་གི་རིན་ཐང་གི་ལྷ་བ་དང་རེ་འདུན་ཞུགས་བསམ་སོགས་ཡང་ཏ་གོ་བུ་འཇུག་རྒྱ་དེ་ཡིན།དངས་ནས་རྒྱ་དུ་ལག་བཟོ་བ་དག་དང་མཉམ་དུ་བྱ་བ་
ལས་ནས།མཉམ་ལས་ཀྱིས་འགྲེམས་སྟོན་གི་གོང་འོག་འདེལ་རིམ་འཇུགས་སྐྱུ་བྱས་པ་ཡིན།དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྟར་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་བཟོ་བ་ལོ་ཚོའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་དོས་
ནས་ཐབས་ལམ་སྣ་མང་གི་ངང་ནས་སྲོལ་རྒྱུ་ལག་རྩལ་སྣ་མང་དེ་གོ་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ།ལོ་ཚོས་ཅི་ཞིག་ཤེས་ལ་ཅི་ཞིག་ནི་རྩ་ཆེན་དུ་སྐྱེས་ལོ་ཚོར་རང་དང་གཞན་
པའི་སྐྱུ་རྩལ་ལ་ལྷ་སྐྱེད་གཏང་ཡོད་ཡོད་ཀྱིས་གནས་དང་མངོས་སྟོན་གྱི་ལྷ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཚོའི་ལས་ཀ་ལ་དོན་སྤྱིར་སྐྱེན་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་བཟོ་རྩལ་སྲོལ་
རྒྱུ་འདི་རྒྱུ་འདི་རྒྱུ་བྱེད་སྐབས་འཕྲང་བའི་དཀའ་ཁག་དེ་གཏང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ།ལག་རྩལ་ལག་ཤོས་ཀྱི་ཚད་དེ་གཏང་ཡོད་པ་དང་མི་རབས་རྗེས་མར་རི་ལྷར་
བརྒྱུད་སྟོན་བྱས་ཡོད་དམ།ལག་བཟོ་དེ་སྤྱི་བའི་བར་གསེང་ནང་གསལ་སྟོན་བྱེད་པར་དཀའ་ཁག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་དཔོན་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོང་
ཚོར་རྟོ་རྟོ་བའམ་ཡང་ན།ལྷགས་བཟོ་བའམ་རིམ་བཟོ་བ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་།ཁོང་ཚོའི་འདི་དག་བཟོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་འདི་ནི་ མིག་གིས་ལྷས་ན་ལས་སྤོ་བའི་གོ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སྟོན།དེ་བས་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱི་ལྟར་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་རྩལ་སྟོན་དཔོན་འདི་དག་གིས་དོན་དངོས་ལྟ་བུ་ཁོང་ཚོའི་ལག་བཟོ་བཟོ་སྐབས་
ཤེས་བྱ་དང་རྩལ་ལུས་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཁོ་བ་དེ་དག་ཅི་ལྟར་ཤེས་ཐུབ་པམ།འགྲེམས་སྟོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གསལ་ཆེན་ཞིག་ནི་ལག་བཟོ་སྲོལ་རྒྱུ་རེ་རེ་ལ་འགྲེལ་
བཤད་སྟོན་བྱེད་པའོ།ལྷ་རྒྱུ་དེ་རེད་སྟོན་བྱེད་ཏུ་འདྲ་བར་ཡག་པོ་ཞིག་དང་ཡིག་གི་སྤྱད་སྤྱད་ཞིག་ལྟར་ལག་བཟོ་བ་དང་དེའི་སྲོལ་རྒྱུ་ལ་ཆ་འཕྲིན་
མཁོ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་ལ།ལྟར་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བའདྲི་རྒྱ་དང་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་ལ་བརྒྱུད་ཞུགས་རྒྱ་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་གྲོས་མོལ་དང་
གོ་བ་གཏིང་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་བར་ཕན་པ་ཡོད།དངས་སྟོན་བྱེད་ཏུ་ཉམས་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་པོའི་ལུང་འདྲན་རྒྱ་རྒྱ་ཅང་དགའ། དེས་ཁོང་ཚོའི་
རང་གི་ལས་ཀའི་ནང་དོན་དང་ལྷ་སྐྱེད་སོགས་ཡག་པོ་མཚོན་ལག་བཟོ་བ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱད་སྐྱུ་བརྒྱུད་ནས་ལྟར་མོ་བ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་ཐུབ།དེ་
བཞག་ན།ཨར་ལས་སྐྱུ་རྩལ་སྟོན་དཔོན་ཞེས་པའི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱི་ལེ་ཚན་སྟེང་ཤིང་ཁང་སྟོན་གཞི(Timber framing)བཟོ་མཁན་གྱི་
གསལ་སྟོན་ས་ཁུལ་ན་བཟོས་པའི་སྟོན་བྱེད་སྟེང་ཤིང་ཁང་སྟོན་གཞི་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ལོ་མགོ་ཚམ་ལ་ཨ་རི་ནས་ལགས་རྩལ་དེ་མེད་པར་གྱུར་བ་ཞིག་རེད།དུས་
རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ལོ་རབས་བདུན་བརྒྱུ་བར་དེ་ལ་སྟོན་བཟོ་བ་ཡོད་མཁན་ལག་བཟོ་བ་གཞན་ལུ་ལ་ཤས་ཀྱིས་ལག་རྩལ་འདི་སྟོན་སྟོན་བྱས་དེ་དེ་དར་གསོ་བྱེད་འདོད་པ་
རེད།འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་ལ་ལག་རྩལ་སྟོན་འདི་སྟོན་བྱེད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཀན་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག།ཤིང་ཁང་སྟོན་གཞི་ལས་ བཟོས་པའི་ཁང་བ་རྩིང་བ་ལས་
ལྷག་མེད་དང་སྟོན་ཤིང་སྟེང་ཤིང་ཁང་སྟོན་གཞི་བཟོ་མཁན་དེ་དག་ནས་ཐད་ཀར་ལུང་དངས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་ཆ་འཕྲིན་དེ་ལྟར་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཡིན།སྟོན་བྱེད་ཤིང་གི་
ལུང་གཅིག་ནི་ དཔེར་ན། “ དགོ་ཀན་ཀན་པ་དག་ནི་བཞུད་སོང་།སྟོན་བྱེད་ཤིང་ཁང་བ་རྩིང་བ་འདི་དག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།” ཞེས་བ་དང་སྟོན་བྱེད་གཞན་པ་ཞིག་གི་
སྟེང་འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད། “ ང་ཚོའི་དགོ་ཀན་ནི་ཁང་བ་ཡིན། ང་ཚོ་ཁང་བ་རྩིང་བའི་ནང་དུ་སོང་ནས།དེ་ཚོ་རེ་རེ་བཞིན་རིམ་དུ་བཤེག་ཏེ། ཁང་བ་དེ་རི་ལྷར་
བཟོས་བ་གོ་རྟོགས་བྱེད་རྒྱ་དགའ།” ལག་བཟོ་དེའི་རྒྱས་འདོད་དང་དངོས་ལུགས་ཀྱི་བཞོད་པ་དང་དཔེ་རིས་ནི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་སྟེང་ཤུལ་བཞག་རིག་
གནས་འགྲེམས་སྟོན་བྱེད་པར་ལེགས་ཐུབ་འབྱུང་བའི་ཆ་གཙོ་བོ་རེད།ལྷག་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུད་དང་ནང་གི་བཞོད་པ།ཡང་ན་གསལ་སྟོན་བར་སྟོང་གཞན་པ་གང་ཡིན་
ཅུང་དེས་ལྟར་མོ་བ་རྣམས་མཉམ་ཞུགས་པ་ལ་ལས་སྤོ་མོའི་སྟོན་ལུགས་སྤུབ་པ་བྱེད་ཐུབ་དགོས་ཁོངས་དེ་དག་ནི་ལག་བཟོ་བ་དང་ཁོ་ཚོའི་ལག་བཟོ་བཟོ་བའི་

བརྒྱུད་རིམ་གྱི་བྲག་པ་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ་དགོས།དང་བསྟུན་ནས་རྒྱ་རང་གི་རྒྱ་ཆ་ནས་བཤད་ན “མཐོང་ཚོར་ལྷགས་ལབ་ལེན” གཏུ་
རྒྱ་ཚོད་ཆས” ཡང་ན “ཚད་ལྡན་དངོས་རྒྱུ” ཟེར་བ་འདི་དག་ལ་མཉམ་འཇོག་བྱེད་རྒྱ་ལྷ་ཉ་ཅང་གས་ཆེན་ཡིན་དེ།དཔེར་ན།ཡོ་བྱང་ལྷ་ཚོགས་སྐྱ་ཆ་ལྷ་
ཚོགས་སྐྱ་ཆུ་ཐོན་རྒྱུ་དང་ལག་ཆུ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལྟོད་ཀྱི་དུས་རིམ་ མེ་འདྲ་བ་མཚོན་པའི་བརྒྱུས་ཚོས་དག་ཆེ་འདི་དག་གིས་རྒྱ་ཆ་མོ་བ་ན་མས་ཀྱི་དོ་སྤྱང་
ཚུར་འགྲུག་ཐུབ་ལ།ལོ་ཚོད་དེ་དང་འདྲི་བ་དང་འཕན་ཚུན་བར་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པ་དང་།རིག་གནས་རྒྱུ་ཆ་མོ་བ་བྱེད་པར་སྐུལ་མ་བྱེད་ཐུབ།འདྲ་བར་ལྷོ་བས་
རིས་ལོ་དམངས་སྲོལ་དུས་ཆེན་སྟེང་རིག་གནས་གསལ་སྟོན་ལ་གོང་འོག་གི་ནང་དོན་སྐྱེད་པའི་དོན་ཐོག་གནད་ཁེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞིག་རེད།ཡུལ་སྐྱེས་ཀྱི་
ལག་གཟེབ་སྲོལ་རྒྱུན་ལས་རིམ་ནང་འདྲ་བར་ཆེན་པོ་བཏོལ་སྦྱོང་བྱས་པ་དེ་དང་འདྲི་བ་ལྷོ་བ་ལ་བཤད་ཟེན་པ་ཡིན།མཛེས་བཟོ་རི་མོ་འབྲི་མཐུན་John

Canningདང་ཁོང་གི་བུ་མོ་**Jackie Canning-Riccio**གཉིས་ཀྱིས་ཨར་ལས་སྐྱ་ཆུ་སྲོལ་དཔོན་གྱི་ལས་རིམ་ལ་མཚོན་ན།དང་ཚོད་
དམིགས་ཡུལ་ནི་ལག་བཟོ་བ་འདི་ཚོ་དང་ཁོང་ཚོའི་མི་ཚོ་ཉིལ་བོའི་ནང་སོང་སྐྱོབ་བྱས་པའི་བཟོ་སྐྱེད་དག་དང་འབྲེལ་མཐུན་བྱ་བྱེད་ཡིན།ཁོང་ཚོའི་རི་མོ་འབྲི་
བའི་ལག་ཆུ་དེ་དམངས་སྲོལ་དུས་ཆེན་སྟེང་མི་རྒྱུས་ལ་སྟོན་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་སོང་སྐྱོབ་བྱས་པའི་བཟོ་སྐྱེད་དེ་དག་ནི་དང་ཚོད་དངོས་སྐྱེད་ཐུབ་ཁབ་

ཐང་ཆེན་དུ་སྐྱོ་མི་བྲིད་ལ་སྐྱོ་མི་བྲིད་པས། ང་ཚོས་**Canning**ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོང་སྐྱོབ་བྱ་གཞུག་གྱུ་འབྲས་དག་འདྲ་བར་ལྷོ་བས་རིས་ཆེན་པོ་འགའ་བཟོས་
ནས་བརྟན་པ་ཡིན།དཔེར་ན།འདི་ལོ་གྲོང་ཚོ་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱང་དབྱང་རྒྱུ་དང་འཕྲེལ་འཕྲེལ་ལྷགས་(Grand Central Terminal) དང་སྐྱུང་མེད་
སྐྱོག་མཁར་ཚོམས་ཁང་(Radio City Music Hall)།ལྷ་ཉིན་ཐོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཨར་ལས་འབྲེལ་སྐྱོན་ཁང་(National Building

Museum)། ཨ་རིའི་ནོར་བུ་དུ་ཐོག་ཁང་ཆེན་མོ་(U.S. Treasury Building)སྐགས་ལ་ལས་ཀ་བྱས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཁོང་གི་
གྲངས་ལས་འདས་པའི་ལས་ཀའི་དཔེ་མཚོན་འགའ་ཤེད་ལ་འདི་དག་ནི་འདྲ་བར་ལྷོ་བས་རིས་བཏོད་ནས་ཁོང་གི་འབྲེལ་སྐྱོན་ལ་གོང་འོག་ནང་དོན་བསྐྱེད་
པའི་དཔེ་བཟང་པོ་རེད།མང་བོའི་རིང་གི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཆེན་ནང་དང་ལ་ཆེས་དགའ་ས་ནི་**2016**ལོའི་བ་མི་ཁི་(Basque)རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལོ་ཚན་

དེ་རེད།འདྲི་བ་དུས་ཆེན་ལ་རྟ་སྐབས་སྐྱེད་མེད་ཞིག་གིས་ཉ་རྒྱ་བཟོ་བཞིན་པ་མཐོང་། མོའི་རྒྱབ་སྐྱོང་ན་པ་སི་ཁི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཚོ་འབྲས་ཀྱི་མཛེས་སྐྱོང་ས་ཀྱི་
བར་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེའི་ཉེ་འགམ་ན་མོས་ཉ་རྒྱ་བཟོ་བཞིན་པ་མཐོང་སྐབས་འབྲེལ་སྐྱོན་ཐབས་ཤེས་གཞན་པ་ཞིག་ནི་ལག་ཆུ་དཔེ་སྟོན་ལུ་ལུ་ལག་
ལེན་བྱ་འགུལ་མང་པོ་ཞིག་བཏོད་སྐྱོག་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད།དེས་སྐྱེས་ཀ་ཉ་ཅང་བཟང་བའི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་འདྲིས་དང་དང་རང་འགུལ་གྱིས་སྐོབ་སྐྱོང་བྱེད་པ་ལ་སྐུལ་

འདྲེད་བྱེད་དམངས་སྲོལ་དུས་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་མོ་བ་དག་གིས་དངོས་སྐྱེད་ཤེད་གི་ཐོ་བ་དང་གཞོན་བྱ་བཏོད་ནས་རྗོགས་བྱེད་རྒྱ་ཆ་མ་བཟོ་བམ་ཚོས་ལོ་རྟོག་གི་བག་
ལེབ་སྐྱེས་པོ་བཟོ་བཀག་ཟེབ་མ་བཟོ་བ་སོགས་མང་པོ་རང་རང་གི་ལག་པའི་ལས་སྐྱོང་ལག་བཟོ་བ་དག་དང་རྒྱུ་ཆ་མོ་བ་དབར་གྱི་འདི་རྟ་སྐྱེད་བར་འདུམ་མེད་པའི་
འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་སྟངས་ནི་སྐྱོང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།མཚོམས་ལ་རེ་སྐོབ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཉམས་སྐྱོང་ལག་པོ་ཞིག་དང་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་རིག་གནས་གཞན་པ་ཞིག་
ལ་བཟུང་བའི་རྟ་སྐྱེད་དེ་བསྐྱུར་བའི་གོ་སྐབས་ཡང་ཡིན།བརྟན་པར་ཐུབ་ཐུབ་འདིའི་ནང་ན་**Guillermo Bautista**ཡོད། ཁོ་ནི་ཁོ་ལོན་པོ་ལ་

རྒྱལ་ཁབ་ (Colombia)Andeanས་མཐོ་ནས་ཡོང་བའི་རྗོགས་ཐོན་ལེན་ཡིན།ཁོང་གིས་**2011**ལོ་ལོན་པོ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དམངས་སྲོལ་
དུས་ཆེན་སྟེང་ཁོང་གི་ལག་བཟོ་དག་སྟོན་བཞིན་ཡོད།འདི་གཅིག་པོ་ལས་དས་སྟོན་ལ་བརྗོད་ཟེན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལྷན་པའི་ལག་བཟོ་དཔེ་སྟོན་གྱི་གནད་མང་པོ་
ཞིག་བརྟན་ཡོད།འདྲི་བ་གྱིས་མཐོང་གསལ་ལ་**Guillermo**ཡིས་ཁོ་རང་གི་ཚེད་དུ་རྒྱུ་ཆ་བཤད་བཞིན་ཡོད།རྗོགས་པའི་ལོན་པོ་ལོན་པོ་དེ་གསལ་བཤད་བྱེད་

བཞིན་ཡོད།ཁོང་གི་རྗོགས་པའི་མཚོན་ཞིག་ཁོ་ལི་གས་དུ་བཞག་འདུག་གསལ་བཤད་སྟོན་བྱེད་ཞིག་ཁོང་གི་རྒྱབ་སྐྱོགས་ན་འདུག།རྒྱུད་མོ་བ་རྒྱུས་ལས་སྐྱ་བོས་སྟོ་
ནས་ཁོང་གི་འགུལ་དུ་སོང་ནས་དྲི་བ་དྲིས་ཚོགས་ལྷན་མོ་ན་མས་ཀྱིས་རྗོགས་པའི་དང་རང་གི་ལག་པ་བཏོལ་ཕར་བསྐྱར་རྒྱུར་བསྐྱར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡང་ཡོད་པ་
སོགས་མཐོང་སྐབས་འདྲི་བ་འཕམ་ཡང་ན་ཚོགས་འདུའི་མགོ་འདྲིན་པ་ནི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཆེན་གྱི་འབྲེལ་སྐྱོན་ནང་ལུས་པ་གསལ་ཆེན་ཞིག་ཐོན་བཞིན་ཡོད།དང་

ཚོད་ལྷོ་གནས་ཀྱི་དམངས་སྲོལ་རིག་པ་ལ་རྟ་སྐྱེད་པ **Peter Seitel**ཡིས་བཤད་རྒྱུར། མདོ་འདྲིན་པ་ནི་རྒྱུད་མོ་བ་དང་མཉམ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་གོ་
རྟོགས་ཀྱི་ ཟམ་པ་བཟོ་མཐུན་ཡིན།ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་རེད།འདྲི་བ་ཚོ་མང་ཆེ་བ་མདོ་འདྲིན་པ་ཞིག་གིས་རོལ་དབྱངས་ཚོགས་པ་ཞིག་གར་སྐྱོགས་སྟེང་དུ་མཚོམས་

སྒྲིབ་ཕྱིན་པ་དེ་ལས་ཆེན་གསལ་ཆ་ཡོད་རེད། ཡང་ན་ཚོགས་འདུའི་མགོ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་གོས་མོལ་ཚན་རྒྱུ་ལ་མགོ་འཛིན་བྱེད་པ་ཡང་གསལ་ཆ་ཡོད་སྲིད། ལ་མཚོན་ན། ལག་རྒྱུ་དཔེ་སྟོན་ལྷན་པ་མཉམ་ཞུགས་པ་ཚོགས་སྤྱི་རེ་རེ་དང་ལག་བཟོ་སྟོན་རྒྱུ་རེ་རེ་ལ་མངོན་འཛིན་པ་རེ་བཞོན་སྒྲིག་བྱས་ན་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མཁན་ཡིན། མངོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷང་མོ་བ་དང་མཉམ་ཞུགས་པ་གཉིས་པམ་རྒྱུ་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པར་རོགས་རམ་བྱེད་དེ། མངོན་པས་རྒྱབ་སྐྱོད་ཤེས་བྱ་ཐུབ་ཐུང་ཚམ་མཚམས་སྒྲིབ་བྱས་ཤིང་སྣང་མོ་བ་རྣམས་ལ་འདྲི་བ་ཡོད་མེད་དྲིས་ན་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱི་མངོན་པས་མཉམ་ཞུགས་པའི་ཚབས་བྱས་ནས་རྒྱུ་ཆ་བཤད་རྒྱ་དེ་ནི་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཉན། མངོན་པས་རིག་གནས་ཁ་བརྒྱུད་དང་བཟོ་སྒྲིབ་གཏོང་བའི་བྱེད་པར་སྐྱེལ་མ་བྱེད་དགོས་ཏེ། གཙོ་བོ་སྣང་མོ་བ་ལ་ཤས་ཀྱིས་མང་ཚམ་སྒོ་བ་སྤོང་བྱེད་འདོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མགོ་བརྒྱུད་ཐུགས་དགོས་པ་མི་ཤེས་མཁན་རྣམས་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ནས། རྒྱུ་ཆ་མོ་བ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་ནང་དོན་གསལ་བོ་མེད་པ་དག་ཇི་ལྟར་གཏོང་རོགས་བྱེད་དགོས། དེའི་ཚོད་ཀྱི་ཚད་ཅི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་ཆ་དང་ལག་རྒྱུ་ཆ་དེ་ཅི་ལྟར་མི་རབས་ཤིང་མ་ལ་སྒོ་བ་ཞིང་དང་བརྒྱུད་སྤོང་བཞིན་ཡོད་ལྟར་བྱུ་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་བཞོན་ཤོམ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་སྤོང་བྱེད་འཛིན་བྱེད་ཞིག་ཡིན་སྟེ། རྒྱུ་ཆ་མོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་ཞིག་གིས་འགྲུབ་སྟོན་ལ་སྤོང་བཞིན་པའི་རྣམས་པ་དེ་ཡོད་མི་རུང་། གཞན་ཏེ་རང་གིས་ལག་རྒྱུ་ཆ་དཔེ་སྟོན་ལྷན་ཞུ་མངོན་པ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདྲི་བའི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྣང་མོ་བ་དང་འདྲི་ཚོགས་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲི་བའི་སྐབས་བྱུང་ན། དེའི་རང་གི་སྐད་ཅུང་ཚམ་ཇི་མཐོང་བཏང་སྟེ། མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་མཚམས་སྒྲིབ་ཞིག་བྱས་ཏེ། མོའི་སྟོན་རྒྱུ་ཆ་མོ་བ་མཚམས་སྒྲིབ་ཅུང་ཚམ་བྱེད་དེ་ནས་སྣང་མོ་བ་རྣམས་ལ་འདྲི་ཚོགས་འདྲི་བར་སྐྱེལ་མ་བྱེད་དེ་ནས་རང་གིས་མཉམ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲི་ཚོགས་གཅིག་དྲིས་ནས་ཁོང་ཚོ་སྐད་ཆ་བཤད་དུ་འཇུག་དེ་ནས་སྣང་མོ་བ་ལ་བཤད་དེས་དོན་དག་ལྟ་མཐུན་དུ་འབྲེལ་བྱས་སུ་འགྲོ་བར་རོགས་རམ་བྱེད་དེས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཆ་དང་དང་། རྒྱུ་ཆ་ཡིག་ཀྱི་དམངས་བཤམས་སྟོན་ལང་གི་འགྲུབ་སྟོན་བཅས་དང་མི་འདྲི་བར་དམངས་སྟོན་དུས་ཆེན་ནི་ཐུག་རིས་ཉམས་ལེན་ཞིག་མིན། རྒྱུ་ཆ་མོ་བ་རྣམས་གཏམ་རྒྱུ་ཆུ་ཚོམ་གཞི་ཞིག་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་ནི་མེད་དེ་ལས་

རྒྱག་སྟེ། **Richard Kurin** ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དེ་ནི་སྣང་མོ་བ་དང་ཉམས་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་ཚོར་ལས་ལམ་ཕྱོགས་བཟོ་བ་ཞིག་རེད་ཞེས་བཤད་སོང་། དེ་ནི་དོན་དག་ལག་པོ་ཞིག་རེད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁོ་ཚོ་བཞོན་ཡལ་བོ་བྱས་པའི་སྤོང་སྟེགས་དང་སྤོང་བཞོན་བྱེད་སྟོན་དག་ཡང་དམངས་སྟོན་དུས་ཆེན་སྟེང་ལྷན་པ་གསལ་ཆེན་འདོན་བཞིན་ཡོད་སྟེ། མོལ་སྟེགས་བྱ་ནི་རིག་གནས་མཚོན་སྟེངས་དང་འགྲུབ་སྟོན་བྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་ཆེས་ལེགས་འབྲུབ་ལག་པོ་བྱུང་བའི་གནས་ལྟུང་རེད་སྟེ། མོལ་སྟེགས་བྱེད་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ཆ་དང་ཡིན་ལ་སྟེར་གྱི་ཚོགས་ཐུན་བཞོན་སྒྲིག་བྱས་པས་གསལ་ཆེད་ནང་དོན་དང་བརྒྱུད་བྱ་སྟེགས་བཟོས་བ་རེད་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་ཆེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་པ་བརྒྱུད་མཉམ་ཞུགས་པ་མི་འདྲི་བ་སྤོང་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཐུན་མོང་གི་ལ་བྱུང་ཞིག་ལ་གཞིགས་ནས་ཁོང་ཚོའི་རང་རང་གི་ཤེས་བྱ་དང་ཉམས་སྤོང་། འདྲ་ས་དང་མི་འདྲི་ས་སྟེགས་ལ་གོས་མོལ་བྱས་ཚོགས་ཀྱི་དམངས་ལས་སྐྱེ་སྟེན་དཔོན་གྱི་དམངས་སྟོན་དུས་ཆེན་གྱི་ལེ་ཚན་ནང་དང་ཚོས་ལག་བཟོ་སྟེན་རྒྱུ་ཆ་མོ་བ་མི་འདྲི་བ་མཉམ་གཅིག་དུ་འབྲི་ཡོད་སྟེ། མཉམ་ཞུགས་པ་དང་དོན་བཟོ་བའི་བཟོ་བ་སྟེགས་ཀྱིས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པའི་ལག་ཆའི་སྟོན་གྱི་ནང་དོན་ལ་གོས་བསྐྱར་བྱས་ཀྱི་ཚོར་དུང་རྒྱུ་ཆའི་སྟོན་གྱི་བཟོ་སྒྲིབ་ཚོགས་ཐུན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྟོན་འབྲི་བའི་སྟེང་དང་སྟོན་སྤོང་གྲིམ་རྒྱུ་ཆའི་ལས་སྟེགས་མང་པའི་སྟོན་ལ་བཟོ་སྒྲིབ་བྱས་ཏེན་ལར་བཅར་བའི་སྐད་དང་ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་ཀྱི་དམངས་སྟོན་དུས་ཆེན་སྟེང་སྐད་རིགས་

མི་རབས་མང་པོའི་བར་དུ་བརྒྱུད་སྤོང་བྱེད་པའི་བཟོ་སྒྲིབ་ཚོགས་ཐུན་ཡོད་དེ་དེ་ནི་ **Siletz** དབྱེན་ཏེ་ཨན་གྱི་རིག་གནས་མགོ་བ **Bud Lane** དང་ཁོང་གི་ཚ་མོ **Halli** གཉིས་ཀྱིས་བཟོ་སྒྲིབ་བྱས། དེ་ནས་རིག་གནས་ལས་བཞུགས་པའི་བཟོ་སྒྲིབ་ཚོགས་ཐུན་དེ་བལ་ཏི་མི **(Welsh)** དང་ཁོ་ལོ་མ་བི་ཡ་

མི **(Colombian)** གཉིས་ནས་སྐད་ཆའི་རྒྱུ་ཆ་དང་རོལ་མོ་དང་སྐད་ཡིག་དར་སྟེལ་བྱེད་པའི་ལས་ཀའི་རྣམས་ལ་གོས་སྟེང་བྱས་ཀྱི་གཉིས་ནི་རང་ཚོའི་རྒྱུ་ཆ་བཤད་ཚོགས་ཐུན་ནས་སྤོང་མོལ་ཚོགས་ཐུན་ **70** བྱས་པའི་ནང་གི་དཔེ་གཉིས་རེད། འདྲི་དག་ནི་དམངས་སྟོན་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་བཅུ་ཡི་རིང་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། རྒྱུ་ཆ་བཤད་ཚོགས་ཐུན་དང་ཟབ་སྤོང་སྐབས་ཀྱི་མངོན་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ནི་དེའི་ནང་དོན་དང་ཉམས་ཞུགས་པ་རྒྱུ་ཆ་སྤོང་བྱེད་པ་སྟོན་རྒྱུ་ཆ་འཛིན་མཁན་དག་ལ་དྲི་བ་འདྲི་བཞག་བརྒྱུད་སྤོང་བྱེད་པ་དང་ཉམས་ཞུགས་པ་རེ་རེ་ཚང་མ་དུས་ཚོད་གཏན་བཞག་དེས་ཅན་དེའི་ནང་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ལག་ཐུག་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། རྒྱུ་ཆ་ཐུན་འོག་སྐར་མ **45** ལས་མེད་དམངས་སྟོན་དུས་ཆེན་གྱི་རྣམས་ཤུགས་གསལ་ཆེན་གཅིག་ནི། མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རིན་ཐང་མེད་པའི་གོ་སྐབས་སྐྱེན་པ་ཏེ། མཉམ་ཞུགས་པ་གཞན་པ་ལ་ངོ་ཐུག་པ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱས་པ་བརྒྱུད་གཅིག་གཅིག་གི་ཉམས་སྤོང་ནས་སྟོན་སྤོང་།

བྱེད་པ།ལས་ཀ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་གོ་སྐབས་གསར་བ་འཇུགས་པ་དང་།མཛེའ་འབྲེལ་གསར་བ་འཇུགས་པ། འདི་ནི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱི་ཆེས་སྟོབས་ཤུགས་
ལྡན་པ་དང་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་།འབྲེལ་སྟོན་ཇུས་འདོན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདི་ནུས་པ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་གཅིག་དུ་
འཇོམས་སའི་བར་སྟོང་དང་དུས་ཚོད་མཁོ་སྟོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱར་རམ་སྲིད་མོལ་སྟེགས་བྱ་སྟེང་གི་རིག་གནས་ལས་བཞུལ་བའི་ ལེ་ཚན་ནི་འདི་འདྲ་
འབྱུང་སྲིད་པའི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།གོ་སྐབས་གཞན་པ་ནི་ཞུགས་མཁན་མཚམས་སྟོར་དང་།ཞིབ་བསྐྱར་ཚོགས་འདུ། ལྷག་པར་དུ་མཛེད་སློབ་དཔལ་
སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སློབ་མགོན་ཁང་ནང་གི་སྟབས་བདེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་འདུ་འཇོམས་སོགས་ལྟ་བུ་རེད།འཛེམ་སྲིད་གཅིག་སྐད་རིགས་ལྟ་མང་ཞེས་
པའི་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱི་ལེ་ཚན་ནང་། ཉེན་ཁར་བཅར་བའམ་ཡང་ན་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་བཤད་མཁན་100ལྷག་ཙམ་འདུ་འཇོམས་བྱུང་བ་
དང་། ལོ་ཚོ་ནི་འཛེམ་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྡེ་ལག་མི་འདྲ་བ་15ནས་ཡོང་བ་དང་། སྐད་ཆ་དར་རྒྱས་ཐང་ལ་བསྐྱབས་པའི་འབད་བཅོམ་དང་།འཐབ་
ཇུས་འཐབ་རྩལ་ལེགས་གྲུབ་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་པན་རྒྱན་བར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད་པས།མཉམ་ཞུགས་ཞུགས་མཁན་ཡོད་ཚད་ལ་མཚན་ན་
འདི་ནི་མི་སེམས་ལ་སྐུལ་མ་ཐེབས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ཞིག་རེད།མདོར་ན།དངས་ཡང་བསྐྱར་ནན་བཤད་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ལྡོག་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱིས་སྲོལ་རྒྱན་རྒྱན་
འཛིན་མཁན་ལ་རང་རང་གི་ལག་རྩལ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་དང་།རང་རང་གི་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་སའི་སྟེགས་བྱ་ཞིག་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་ལ་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་དེས་རིག་གནས་བསམ་ཤེས་བྱེད་པ་ལ་སྐུལ་མ་དང་འཛེམ་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱ་མང་རིག་གནས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་ལ་རྒྱན་མཁུངས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་ལ་
རོགས་རམ་བྱེད་དམངས་སྲོལ་དུས་ཚེན་གྱིས་འདི་དག་ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་དགོས་ན།འབྲེལ་སྟོན་གྱི་སྟན་དག་རང་བཞིན་དང་སྟོབས་ཤུགས་དང་། མཉམ་སྡེ་གྱིས་
རིག་གནས་མཚན་སྟངས་འཇུགས་སྐྱབ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསམ་གཞིགས་དང་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་རེད། དེས་མཉམ་ཞུགས་པ་དང་
རྒྱད་མོ་བ་རྣམས་དོན་སྦྱིང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་།དེས་སྡེ་ལུལ་ཁོངས་མིས་ཁོང་ཚོའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱན་དེའི་དོན་སྦྱིང་དང་རིན་ཐང་
མངོན་པའི་སློ་ནས་བརྒྱུད་བསྐྱགས་བྱེད་ཐུབ་པར་རོགས་རམ་བྱེད་པས་རེད།ཐུགས་རྗེ་ཆེ།